

Přehled infekcí v systému epidemiologické bdělosti

Infekce	Klinika/oddělení/ústav		Ústav mikrobiologie
	Požadavky na odběr biologického materiálu Pozn.: pokud není uvedeno jinak vzorky biologického materiálu ad MIKRO	Opatření	
Chřipka, covid-19, MERS-CoV a akutní respirační infekční onemocnění včetně SARS	- výtěr z nazofaryngu, nosu, laryngu, nazofaryngeální aspirát, endotracheální a bronchoalveolární sťěr nebo laváž, biolog. materiál z DCD, posmrtně odebrané vzorky k detekci antigenu viru (chřipka, RSV, adenoviry, SARS-CoV-19) k serologickému a PCR vyšetření - SARS odběr biol. materiálu po konzultaci s NRL	- izolace pacienta na pokoji/boxu při nové variantě chřipkového viru, box/JIP - izolace u SARS, MERS dle klinického stavu na infekčním oddělení, JIP infekční kliniky/oddělení - izolace covid-19 dle klinického stavu na infekčním oddělení nebo jiném standardním oddělení dle dominujících příznaků, příp. JIP	- ad NRL pro chřipku a nechřipková respirační virová onemocnění - při SARI v intenzivní péči klinický materiál ad NRL - při SARS po konzultaci odběru
Infekce vyvolaná Chlamydia trachomatis	- srážlivá krev k sérologickému vyšetření - cervikální sťěr, výtěr z uretry, sťěr ze spojivky k PCR	bez izolačních opatření	---
Infekce vyvolané enterohemoragickými Escherichia coli včetně hemato-uremického syndromu	rektální výtěr na počátku onemocnění ke kultivaci a PCR	izolace pacienta na pokoji/boxu	při zachytu izolovaných nebo suspektních kmenů EHEC ad NRL pro Escherichia coli a shigely
Invazivní onemocnění vyvolaná Haemophilus influenzae b a non-b	- u pacientů s pneumonií sputum, BAL hemokultura, likvor ke kultivaci před nasazením ATB terapie - likvor k PCR	izolace pacienta na pokoji/boxu dle klinického stavu pacienta	izoláty Haemophilus influenzae ad NRL pro hemofilové nákazy

Příloha č. 2 MP-L012-08-2

Invazivní meningokoková onemocnění	likvor, hemokultura aerobní + anaerobní, ev. pediatrická, ev. jiné tělní tekutiny dle klinických projevů ke kultivaci a PCR před zahájením ATB terapie	překlad na infekční oddělení, JIP specializovaného infekčního pracoviště pokud lze, v opačném případě izolace pacienta na boxu/pokoji	izoláty <i>Neisseria meningitidis</i> zaslat do NRL pro meningokokové nákazy
Invazivní pneumokoková nebo streptokoková onemocnění	likvor, hemokultura, sekční materiál ke kultivaci a PCR	izolace pacienta není nutná, ev. dle rozhodnutí KHS	izoláty <i>Streptococcus pneumoniae</i> a <i>Streptococcus</i> sp. od osoby s invazivním pneumokokovým nebo streptokokovým onemocněním ad NRL pro streptokokové nákazy
Infekce vyvolaná virem západonilské horečky	srážlivá krev, likvor k sérologickému vyšetření ad OKB (OKB ad ZÚ Ostrava)	- bez izolace - nelze zařadit mezi dárce krve a orgánů - transfuzní oddělení: vyloučit z dárcovství plné krve a krevních složek osoby pobývajících v oblasti s probíhajícím přenosem onemocnění na 28 dní od opuštění této oblasti	---
Kampylobakterióza	výtěr z rektu, stolice, ev. sekční materiál, punktát nebo krev ke kultivaci	- léčba v domácím prostředí - dle klinického stavu hospitalizace bez izolace	při hromadném výskytu/atypickém průběhu onemocnění spolupráce s OOVZ na zaslání kmenů kampylobakterů do vybrané laboratoře
Klíšťová encefalitida	srážlivá krev, likvor k sérologickému vyšetření	hospitalizace pacienta dle aktuálního zdravotního stavu	---

Legionelóza	▪ moč ke stanovení antigenu (3 vzorky po sobě) ▪ výtěr z nosohltanu bronchoalveolární laváž, sputum nebo pleurální výpotek, případně další tělní tekutiny na PCR	▪ izolace pacienta není nutná, ev. dle rozhodnutí KHS	▪ izoláty <i>Legionella</i> sp. zaslat ad NRL pro legionely, ev. odebraný biologický materiál
Leptospiróza	▪ srážlivá krev na sérologii na OKB (OKB ad ZÚ Ostrava)	▪ bez izolace, ev. dle klinického stavu ad infekční oddělení / JIP	---
Listerióza	▪ hemokultivace a likvor na kultivaci a PCR	▪ bez izolace, ev. dle klinického stavu ad infekční oddělení / JIP	
Lymská borelióza a neuroborelióza	▪ srážlivá krev, likvor k sérologickému vyšetření ▪ mozkomíšní mok, synoviální tekutina k PCR	▪ léčba v domácím prostředí ▪ osoby s aktivní infekcí vyřadit z dárcovství krve a jejich složek, tkání a buněk na dobu 6 měsíců po přeléčení	---

Příloha č. 2 MP-L012-08-2

Nákazy vyvolané virem lidského imunodeficitu (HIV/AIDS)	▪ srážlivá krev k sérologickému vyšetření ▪ odběr se souhlasem pacienta, bez souhlasu viz body 3.4.1 a 3.4.2 MP-L012-08	▪ při pozitivní confirmaci zajistit speciální péči u odborného lékaře	▪ reaktivní vzorek ad do NRL pro HIV/AIDS ke confirmaci
Pásový opar	▪ srážlivá krev, likvor k sérologickému vyšetření ▪ vezikulární tekutina, stěr z lézí před stadiem krusty a při přítomnosti neurologických příznaků z mozkomíšního moku k PCR	▪ izolace pacienta v domácím prostředí, ev. u závažného průběhu onemocnění na lůžkovém oddělení do doby tvorby krust na všech eflorescencích	▪ u osob očkovaných proti pásovému oparu klinický materiál ad NRL pro herpetické viry
Pertusse, parapertusse	▪ výtěr z nosohltanu nebo aspirát ke kultivaci před zahájením ATB léčby ▪ výtěr z nosohltanu nebo aspirát na PCR do 5 dnů od zahájení ATB terapie ▪ srážlivá krev k průkazu IgG a IgA pertusového toxinu (2 vzorky v třítydenní intervalu, 1. vzorek co nejdříve)	▪ překlad pacienta s akutním stádiem onemocnění na infekční oddělení	▪ izolovaný kmene <i>Bordetella pertussis</i> a <i>Bordetella parapertussis</i> zaslat ad NRL pro pertusi a difterii

Plané neštovice	▪ srážlivá krev, likvor k sérologickému vyšetření ▪ vezikulární tekutina, krev, při přítomnosti neurologických příznaků v mozkomíšním moku a po transplacentárním přenosu ve fetální krvi a plodové vodě k PCR	▪ izolace pacienta v domácím prostředí, ev. u závažného průběhu onemocnění na lůžkovém oddělení do doby tvorby krust na všech eflorescencích	▪ očkovaných osob klinický materiál ad NRL pro herpetické viry
Poliomyelitída	▪ 2 odběry stolice v rozmezí 24 – 48 hod nejpozději do 14 dní od začátku příznaků ad OKB (OKB ad NRL)	▪ překlad na infekční oddělení	▪ 2 odběry stolice v rozmezí ad NRL pro enteroviry do 72 hod od odběru
Příušnice	▪ likvor ke stanovení protilátek ▪ srážlivá krev k sérologickému vyšetření (2 vzorky u osob neočkovaných v posledních 6 týdnech k průkazu vzestupu IgG protilátek nebo u reinfekcí); IgM / 7. – 10. den od výsevu exantému ad OKB (OKB ad ZÚ Ostrava) ▪ bukalní stěr, výtěr z nosohltanu, sliny, eventuálně moč, ev. mozkomíšní mok; (do 3. dne a max. do 9. dne od výsevu exantému) ad OKB (OKB ad ZÚ Ostrava)	▪ izolace pacienta v domácím prostředí ▪ u komplikovaných případů izolace pacienta za hospitalizace	---
Rotavirová onemocnění	▪ odběr stolice, popřípadě výtěr z rektu k průkazu antigenu	▪ izolace pacienta v domácím prostředí, ev. u závažného průběhu onemocnění na lůžkovém oddělení	---

Příloha č. 2 MP-L012-08-2

Salmonelóza	výtěr z konečníku, stolice, moč, žluč, hnis, sekční materiál a další za normálních okolností sterilní tekutiny a tkáně, a to krev, mozkomíšní mok nebo synoviální tekutina ke kultivaci	- léčba v domácím prostředí - dle klinického stavu hospitalizace bez izolace	- ad NRL pro salmonely - izoláty potvrzených salmonel v daném kalendářním roce podle data příjmu primárního vzorku, a to každý desátý izolát <i>Salmonella Enteritidis</i>, každý pátý izolát <i>Salmonella Typhimurium</i> a každý třetí izolát <i>Salmonella Infantis</i> - k dourčení suspektní izoláty <i>Salmonella Typhimurium</i> monofázická - izoláty salmonel, které se nepodařilo dourčit do sérotypu
Shigelóza	stolice ke kultivaci	izolace na infekčním oddělení	izolované kmeny ad NRL pro <i>Escherichia coli</i> a shigely
Spalničky	- sérum nebo sliny ke stanovení IgM protilátek (4. – 28. den po výsevu exantému) - výtěr z nosohltanu, ev. moč k izolaci a detekci NK viru spalniček (akutní fáze onemocnění) - OKB (OKB ad ZÚ Ostrava) - při podezření na infekci CNS odběr likvoru k detekci NK viru (max. do 9. dne od výsevu exantému) - OKB (OKB ad ZÚ Ostrava) - akutní a rekonvalescentní sérum ke stanovení IgG protilátek	překlad na infekční oddělení	u laboratorně potvrzeného případu klinický materiál ad NRL pro zarděnky, spalničky, parotitidu a parvovirus B19
Syfilis	- srážlivá krev k sérologickému vyšetření - krev k PCR průkaz <i>Treponema pallidum subspecies pallidum</i> v pupeční šňůře, placentě, výtoku z nosu nebo materiálu z kožních lézí	izolace na venerologickém oddělení u syfilis I. a II. stadia	reaktivní vzorek – ad NRL pro diagnostiku syfilis

Příloha č. 2 MP-L012-08-2

Tetanus	vzorek z brány vstupu infekce – k anaerobní kultivaci, rychlý transport k vyšetření	překlad na infekční oddělení, pokud to klinický stav pacienta umožňuje	izolovaný kmen <i>Clostridium tetani</i> ad NRL pro tetanus
Toxoplazmóza	- srážlivá krev k serologickému vyšetření - plodová voda k PCR průkazu	bez izolace	suspektní první infekce v těhotenství či u akutní, vrozené nebo oční toxoplazmózy ad NRL pro toxoplazmózu
Tuberkulóza	- dle kliniky sputum, BAL, výpotek, tkáň, hnis, endotracheální sekret, punktát, moč, likvor, stěr z hrtanu (laryngu) na kultivaci, PCR, mikroskopii - krev k vyšetření Quantiferonu ad Ústav imunologie - při úmrtí pacienta s podezřením na multirezistentní nebo extenzivně rezistentní tuberkulózu odběr klinického materiálu ke kultivaci	- izolace dle konzultace s lékařem PLIC FNOL - překlad pacienta na lůžkové oddělení specializované na léčbu tuberkulózy¹	- hlášení do registru ISBT – provádí měsíčně MIKRO - izoláty <i>Mycobacterium tuberculosis</i> ad NRL pro mykobakterie
Tularémie	srážlivá krev na sérologické vyšetření	bez izolace, ev. dle klinického stavu ad infekční oddělení	---
Tyfus a paratyfus	- kultivace - od prvního týdne onemocnění krev, případně kostní dřeně - od druhého týdne onemocnění stolice, krev, případně moč, žluč a hnis ze sekundárních ložisek infekce	izolace na infekčním oddělení	izoláty <i>Salmonella Typhi</i> nebo <i>Salmonella Paratyphi</i> A, B nebo C ad NRL pro salmonely

Příloha č. 2 MP-L012-08-2

Virové hepatitidy A, B, C, E, D	▪ srážlivá krev k sérologickému vyšetření ▪ nesrážlivá krev k PCR (VHB, VHC, VHE)	▪ překlad na infekční oddělení při nově diagnostikovaném onemocnění¹ VHA a VHE ▪ v případě VHB, VHC, VHD kontaktovat k dalšímu postupu II. interní kliniku – gastroenterologickou a geriatrickou	---
Záškrt	▪ stěr/výtěr z místa klinických projevů (tonsily, nos, kůže)	▪ překlad na infekční oddělení	▪ izolovaný kmen <i>Corynebacterium diphtheriae</i> / <i>ulcerans</i> / <i>pseudotuberculosis</i> ad NRL pro pertusi a diftérii
Zarděnky a kongenitální zarděnkový syndrom	▪ srážlivá krev (sérum) nebo likvor na sérologické vyšetření na OKB (OKB ad ZÚ Ostrava) ▪ výtěr z nosohltanu, moč, likvor (do 3. dne a max. do 9. dne od výsevu exantému) k přímému průkazu viru ad NRL	▪ izolace pacienta v domácím prostředí ▪ u komplikovaných případů izolace pacienta za hospitalizace	▪ klinický materiál adNRL pro zarděnky, spalničky, parotitidu a parvovirus B19
Nejčastěji se vyskytující infekce v souvislosti s pozitivní cestovní anamnézou			
Horečka dengue	▪ plná krev, plasma, sérum k PCR	▪ bez izolace, ev. dle klinického stavu ad infekční oddělení, JIP specializovaného infekčního pracoviště	---
Horečka chikunguna	▪ plná krev, plasma, sérum k PCR	▪ bez izolace, ev. dle klinického stavu ad infekční oddělení, jednotka intenzivní péče specializovaného infekčního pracoviště	---

Příloha č. 2 MP-L012-08-2

Malárie	▪ plná krev, tlustá kapka k PCR	▪ izolace na infekčním oddělení nebo JIP specializovaného infekčního pracoviště v případě onemocnění <i>Plasmodium falciparum</i>	---
Onemocnění vyvolané virem Zika	▪ srážlivá krev na sérologii na OKB (OKB ad ZÚ Ostrava) ▪ nesrážlivá krev/plasma/moč na PCR na OKB (OKB ad ZÚ Ostrava)	▪ bez izolace, ev. dle klinického stavu ad infekční oddělení nebo jednotka intenzivní péče specializovaného infekčního pracoviště	▪ biologický materiál ke confirmaci ad NR pro arboviry

Vysvětlivky: ¹ do doby překladu na JIP infekčního zdravotnického pracoviště izolace na pokoji/boxu/vyšetřovně

Pozn.: Specifikace požadavků na odběr biologického materiálu je uvedena v Katalogu laboratorních vyšetření.

Tato příloha nepodléhá při změně připomínkovému řízení.